

Referat

Tilstede:

Aftagerpanelet:

Elly Andersen (Center for Designkultur), Britt Zophia Dam (dimittend, DKØ), Kamilla Frank (dimittend, Designledelse), Morten Grøn (Design Denmark), Claus Jepsen (Designit), Mie Lerche (Lerche Design), Christina Rauh Oxbøll (Inspektør, Clay) og Mads Quistgaard (partner, Urgent.Agency)

SDU:

Mads Nygaard Folkmann (studieleder, HUM), Alexander Rendbo (studerende, BA Designkultur), Kristine Irene Jensen (HAU-formand), Toke Riis Ebbesen (adjunkt, HUM), Pia Erichsen (adjunkt, SAM), Lise Teil Berntsen (studerende, KA Designstudier, referent)

Dagsorden:

1. Velkomst, inkl. aktuelt
2. Status for designuddannelserne, herunder optag, tiltag og viden om dimittenderne samt aktuelle tiltag og omstændigheder
 - a. BA Designkultur og økonomi (start 2006) og BA Designkultur (start 2013)
 - b. KA Designstudier (start 2013)
 - c. KA Designledelse (start 2007), herunder ny studieordning
3. Diskussion/workshop om "employabilitet" – Hvad er dimittenders "ansættelighed", og hvordan kan panelet bidrage til at styrke den?
4. Opsummerende diskussion: Hvordan kan vi fremadrettet i højere grad drage nytte af panelets netværk – hvordan kan vi bruge hinanden bedre?
5. Formandskab
6. Eventuelt

Ad 1.: Velkomst, inkl. aktuelt

Studiefremdriftsreform 2.0 er på vej.

Dimensionering – Designstudier er undtaget dimensionering, da uddannelsen er ret ny

Besparelser i perioden 2016-2019

Der er måske tale om indførsel af beskæftigelsestaxameter, hvor uddannelsesinstitutionerne får penge for hvor mange studerende, der kommer i arbejde, frem for at få penge pr. bestået eksamen.

Ad 2.: Status for designuddannelserne

a. BA Designkultur og økonomi (start 2006) og BA Designkultur (start 2013)

De sidste par år har der været relativt store optag på begge BA-uddannelser. Uddannelser udbydes kun i Kolding, dvs. afsætningen af de studerende er nationalt.

Der er generelt for stort frafald på uddannelserne. Det øgede frafald er bl.a. kommet i forbindelse med de relativt store optag. Frafalet sker særligt inden for det første semester, og der kan være en sammenhæng mellem stort optag og større frafald.

Årsagerne til frafalet på uddannelserne står uklart, og udmeldte studerende må ikke kontaktes og udspørges ift. årsager til udmelding. Studerende skal adspørges ang. årsag til udmelding, inden denne er gennemført. Tendensen er, at dem med de høje gennemsnit, er dem, der falder fra - er der ikke nok udfordring i uddannelserne?

Der er flere kvote-2-ansøgninger til BA-uddannelserne i år end sidste år.

b. KA Designstudier

Humanistisk uddannelse med fokus på fordybelse, formidling og netværk.

ET aktuelt tiltag er udviklingen af et koncept for en tretrins-model, hvor de studerende gennem 1) praktik, 2) speciale ledes i 3) ansættelse.

c. KA Designledelse

Tværfaglig uddannelse – HUM, SAM, Designskolen Kolding

Designledelse har gennemgået en større omlægning i forbindelse med ny studieordning.

Gammel studieordning har ikke været optimal; de studerende giver udtryk for at være stressede og mangle forståelse for, hvad det er de kan efter endt uddannelse.

De aktuelle tal peger på frafald på 29 % og lang forsinkelse.

Frafald (uden at være bygget på deciderede undersøgelser) bygger på, at studerende har problemer med at fungere i tværfaglighed. Dertil er der nogle, der har haft udfordringer med den gamle studieordning – der har været for mange timer ift. normen.

Forsinkelse skyldes blandt andet, at de studerende har store udfordringer med akademisk skriftlighed og metoder, der ikke har været indlejret i den gamle studieordning. Derfor er dette indlejret i den nye studieordning.

Der er på nuværende tidspunkt ingen viden om, hvor de studerende forsvinder hen i forbindelse med frafald.

Den gamle studieordning på Designledelse:

Samspil de første tre semestre mellem tre søjler, hhv. samfunds-faglig, humanistisk og design-faglig + et tværfagligt projekt. De studerende manglede her baggrund og dybere forståelse for tværfagligt arbejde.

Møde med aftagerpanel for Designuddannelserne på SDU
17/03 2016, kl. 12.30 – 14.45

Den nye studieordning på Designledelse:

Tre forskellige designmæssige niveauer – strategisk, taktisk og operationelt. Udfordringen for de studerende er her at finde en måde at binde det hele sammen på.

De studerende skal kunne navigere mellem forskellige niveauer.

Kommentarer:

Morten Grøn og Claus Jepsen: Grundfortælling om den nye studieordning bør stå skarpere. Det er for uklart hvad, den nye studieordning og dens grundfortælling betyder for typen af projekter, der arbejdes med på studiet, og hvad det betyder for den virksomhed, som den studerende vælger at samarbejde med. Det bør også konkretiseres yderligere, hvad det betyder for de studerende ift. det, de lærer.

Pia Erichsen: Der har vist sig at være behov for bedre sammenhæng på tværs af hvert semester, hvilket er kommet i fokus i den nye studieordning. Med den nye studieordning lægges større vægt på italesættelse – hvad vil det sige, at være design leader, design manager osv. Der skal skabes bedre forståelse for tværfaglighed, hvilket deraf skal give mere tværfaglige studerende. Der er med den nye studieordning stadig en delvis opdeling af fagligheder, men dog med mere samspil imellem faglighederne, end det var tilfældet med den gamle studieordning. Designprojekterne er blevet væsentligt meget mindre, men forløbet bliver mere målrettet.

Morten Grøn: Grundfortællingen og den nye studieordning forekommer en smule underkommunikerede – det, der bliver fokuseret på, synes ikke umiddelbart at være unikt for designledelse, og når man har noget, der er så unikt som her, er det vigtigt at få essensen frem. Det kan hænge sammen med, at det kan være svært nok som studerende at skulle forholde sig til en grundfaglighed, og hvis den studerende også skal til at forholde sig til en metafaglighed eller en tværfaglighed, bliver det for avanceret. Man bør lede vejen for den studerende, det ville hjælpe meget, hvorfor der skal bruges tid på at finde, hvad der er kernen i Designledelses nye opbygning. Den nye opbygning er meget rationelt forklaret, men hvad er det, der sådan virkelig får det til at tikke? Hvad er brandet i uddannelsen? Uddannelsen sælger sig selv på titel, men lever det op til hvad uddannelsen egentlig er? Uklarheder kan begrunde en stor del af frafaldet.

Claus Jepsen: For tiden har man meget travlt med at sige, at vi alle skal være specialister, men uddannelsen er tværfaglig, og det er der brug for i erhvervslivet, så hvorfor så ikke netop slå på, at man bliver tværfaglig? Det er den konkrete fortælling, der skal tages fat i.

Elly Andersen: Erhvervskunder forstår godt designledelsesstuderendes funktion og formål, hvis man ser på dem som værende særligt tværfaglige.

Claus Jepsen: Der er nogle elementer i uddannelsen, der virker som om, at de næsten kræver noget erhvervmæssig erfaring, så måske skulle der lægges et semesterprojekt allerede i første semester, som anvendtes som et slags øvelsesprojekt, inden den studerende bliver kastet ud i at skulle være i en

virksomhed. Uddannelsen kan også virke som om, at den sigter på en ansættelse som seniorkonsulent i McKinsey, og det er typisk ikke dér, man starter. Måske så en mere realistisk sigtelinje.

Elly Andersen: Med den nye studieordning vil de studerende komme til at passe fint ind i hendes virksomhed. Hun påpeger vigtigheden af, at de studerende er nysgerrige overfor teori af nysgerrighed og har forståelsen for at bruge den nye viden som en belæg for de indsatser, de går ud og praktiserer i "virkeligheden". Appetit efter teori og forståelse for sammenhængen mellem teori og praksis er afgørende. Metode i forhold til at anvende teorierne er vigtigt, når de studerende kommer ud i praktik.

Morten Grøn: Hvad er entry level position? Hvad er det operationelle niveau, som de studerende kan starte på? Det er vigtigt, at de studerende får nogle kompetencer og nogle visioner om hvad de på længere sigt vil kunne foretage sig af opgaver i en virksomhed, for de kommer jo ikke ud og bliver designkonsulenter i en stor designvirksomhed lige med det samme.

Mads Quistgaard: Hele grundfortællingen synes at stritte lidt i for mange forskellige retninger, selvom det ser godt ud, men det er og bliver lettere at tværfagliggøre en fagnørd end omvendt, når de skal bruges i en virksomhed. Derfor bliver det nødt til at være langt mere tydeligt, hvad det er, man uddanner til.

Morten Grøn: Nøgleordet er 'Entry level position'.

Ad 4. Diskussion om 'employabilitet' (Beskæftigelseskompetencer):

Hvordan skal vi tænke uddannelserne i forhold til kvalitet og relevans, og hvilke koncepter, dimensioner eller elementer på uddannelserne kan befordre de studerendes beskæftigelseskompetencer?
Hvordan kan panelet konkret understøtte vores studerendes employabilitet ved hjælp af netværk og virksomhedskontakter?

Der blev bl.a. diskuteret ud fra tre rørmødder for relationen mellem uddannelse og omgivelser (jf. Piihl: "Kvalitet og relevans i uddannelser", Cesfo årsrapport 2015):

- "Uddannelsen som et *lukket rør* – med udgangspunkt i forskningsbaseret indhold og hvor relevans tænkes som lys for enden af røret, der forklares de studerende undervejs i uddannelsen.
- Uddannelsen som et "*akvarierør*" – med udgangspunkt i forskningsbaseret indhold er relevans noget, der vises undervejs i uddannelsen, som når tilskueren i akvarier gives udsigt til verdenen på den anden side af glasset.
- Uddannelsen som et *perforeret rør* – med fokus på forskningsbaseret indhold og relevans som noget, der aktivt trænes i samspil med professionelle netværk undervejs i uddannelsen, hvor interessenter og studerende træder ind og ud af hullerne i røret." (s. 24)

Morten Grøn: Det vi leder lidt efter er, hvad det er de studerende kan, men måske burde konceptet i virkeligheden mere være: hvad det er for et problem, man løser? Hvad er det, en virksomhed får ud af at

Møde med aftagerpanel for Designuddannelserne på SDU
17/03 2016, kl. 12.30 – 14.45

ansætte f.eks. en designleder? Det er derfor nødvendigt at bryde kompetencerne ned i bidder, så det bliver synligt hvad det egentlig er for kernekompetencer, dimittenderne har.

Problemet ift. Designledelse er, at den her kommer til at fremstå meget ligesom andre uddannelser, dog bare knap så fordybende, og derfor er det enormt vigtigt, helt konkret at kunne pege på, hvad der så er det unikke ved Designledelse. Det er blandt andet vigtigt at kunne pege på det unikke ved Designledelse som uddannelse ift. spørgsmålet om employabilitet, samt for at de studerende ved, hvad det er, de kan bruges til. De studerende skal være velvidende omkring, at Designledelse eksempelvis er en anden måde at lede på, hvorfor der er nogle andre kompetencer, som gør de studerende bedre til at lave effektive ledelsesprocesser, at de kan lave personaleledelse, der fastholder folk på arbejdspladsen m.m. Det handler altså om, at kunne oversættes uddannelsen og de studerende kompetencer til konkrete problemer.

Der er ikke nogle, der har brug for 'design thinking' i sig selv, men der er mange, der har brug for de resultater, der kan komme ud af det. Det er meget vigtigt, at det er effekterne af designmetoderne, som uddannelsen skal sælges på.

Ift. rørmodellen, så bør den starte med, at de studerende skal lære at have styr på forskellige vigtige metoder m.m., og derfra skal de hurtigt videre til akvarie-modellen, hvor der skal være meget mere gennemsigtighed og relation til arbejdsmarkedet, og herunder skabes mere tro på sig selv, og mere tror på, at det kan lykkes. Derefter gerne det perforerede rør.

Elly Andersen: Det er vigtigt, at de studerende har tro på egen virkningsfuldhed.

Britt Zophia Dam: Der må ikke være famlen fra universitets side af. Det er vigtigt, at den studerende allerede fra universitet af har tro på sig selv og tro på det, de kan. Selvtillid og tro på egen virkningsfuldhed er vigtigt.

Kristine Irene Jensen: Uddannelsen skal arbejde med at få studerende til at reflektere over, hvad det er de kan, så de har det med sig i bagagen, når de kommer ud på den anden side af studierne. De studerende skal være med til selv at forme og oversætte, hvad det er de kan, for så tror de mere på det selv, og har en bedre forståelse af deres evner og kompetencer.

Claus Jepsen: Ift. Hvordan de studerende får kommunikeret deres kompetencer, kunne man med fordel give dem nogle personas, som de kan spejle sig i, med henblik på at give dem forståelse af, hvad de kan blive, hvor de kan ende henne osv.

Toke Riis Ebbesen: Forslag: Kunne man evt. bygge noget (et fag) ind i uddannelsen, lidt à la det, der er på Designstudier, altså en slags karrierefag, hvor de studerende kommer ud og møder nogle fra erhvervslivet, og som måske kan kobles sammen med personaerne?

Møde med aftagerpanel for Designuddannelserne på SDU
17/03 2016, kl. 12.30 – 14.45

Claus Jepsen: Den type kompetencer, som de studerende tilegner sig på Designledelse, vil have rigtig mange ansigter ude i den store verden, og personaer samt større fokus på at give de studerende forståelse af deres kompetencer og jobmuligheder, vil hjælpe dem til at lede mere konkret efter jobs. Der er et mismatch mellem det, man uddanner til, og det man bruger ude i virkeligheden. Der er behov for at finde et match mellem dét, man uddanner de studerende til og det, der konkret er brug for.

Der er en del af uddannelsen, der uddanner til noget entreprenørskab, så måske bør det indgå mere ind i uddannelsen, og gøres mere synligt, hvis det er det, man gerne vil hen imod. Det kunne evt. gøres til en del af uddannelsens profil.

Morten Grøn: Der er lidt en følelse af, at man med Designledelse både er i gang med at skabe et nyt marked og et nyt produkt, og det er risikabelt, hvorfor man måske kunne hjælpe sig selv og instituttet ved at se på, hvor det er mest sandsynligt, at der er arbejde for de studerende. Det er ikke vejen frem at stå med en generalist over for en kæmpe afdeling. Det kunne være en fordel, hvis man har gjort sig klare tanker om, hvor designlederen passer ind.

Claus Jepsen: Det er her det kunne være relevant med personaer, så designlederen også selv har mulighed for at gøre sig klare tanker om, og danne sig forståelse af, hvor han/hun passer ind.

Mie Lerche: Den studerende skal som minimum vide, hvordan han/hun sælger sig selv. Det ville være oplagt at vende den fra at være "hvad kan jeg blive" til "hvad vil jeg være" – så har man allerede i mindsettet startet noget nyt, som kan være med til at lede de studerende til bedre forståelse af kompetencer, og hvor de passer ind. Det handler om at gå ud og sparke døre ind og pinde ud, hvad man kan, frem for at se, hvor man kan passe ind.

Elly Andersen: Det handler om, at de studerende skal rette ryggen og fra uddannelsens side være udstyret med tro på sig selv og en klar forståelse af, hvad de kan, og hvilke opgaver de kan gå ind og løse.

Mads Quistgaard: Det handler i høj grad også om relation, og man kunne med fordel skulle lave nogle netværksudvekslinger, for at skabe relation mellem uddannelse og virkelighed.

Elly Andersen: Et nøgleord er 'effektivitet', for det de studerende kan i samarbejde med virksomhederne, det er at skabe effektivitet. Erhvervslivet har brug for effektivitet for firmaet og for attraktivitet for kunderne, og det kan designlederne gå ind og finde.

Kamilla Frank: Ordet innovation bliver brugt for lidt – det er buzzword inden for det offentlige, og det kan man med fordel slå meget mere på.

Morten Grøn og Elly Andersen: Innovation er et farligt ord at bruge inden for den private sektor. Der er således sektorforskelle ml. privat og offentlig sektor ift. forståelsen af begrebet, og der skal man være forsigtig i anvendelsen af et ord som 'innovation'.

Morten Grøn: Det handler om at finde en kobling og en vej mellem branchen/netværksaktørerne og de studerende. Der synes at være en angst for at komme ud, men dem der tør gå ud, det er dem, der får arbejde. Det er fedt at man nørder igennem i sin uddannelse, men i sin fritid skal man hamre igennem og gøre noget for at få arbejde. Der er arbejde at finde, men der er ikke studerende, der søger det.

Pia Erichsen: Ift. relation mellem studerende og erhvervsliv er der tiltaget Camp Get Closer, der søger at bygge bro mellem de to parter.

Mads Quistgaard og Morten Grøn: Branchens virksomheder har ikke ressourcer og tid til at gå ind og være en del af initiativer som Camp Get Closer.

Elly Andersen: Det er de studerende, der bliver nødt til at tage kontakten, for virksomhederne har ikke tid til at komme til dem.

Mads Quistgaard og Morten Grøn: Et dokument med et godt, vellignende billede af den studerende sammen med en liste over den studerendes kompetencer og interesser kan være vejen til at være afsat i morgen. Med andre ord: der er altså behov for de studerende, men det er ikke virksomhederne, der går ud og leder efter dem, det har de ikke tid til, hvorfor det er de studerende, der skal blive bedre til at tage initiativet og tage kontakten til virksomhederne.

Ad 4. Opsummering:

Problematik	Løsningsforslag
Grundfortælling om Designledelse står ikke skarpt nok.	Grundfortælling skal uddybes. Det skal være klart for studerende og virksomheder, hvad den nye studieordning har af betydning for læring, kompetencer osv.
Det er uklart, hvad der er unikt ved Designledelse.	Større vægt på, hvad der gør designlederen unik.
Uddannelsen sælger sig selv på titel, men lever måske ikke helt op til det uddannelsen egentlig er.	Brandet i uddannelsen skal være tydeligere – den emotionelle kerne skal frem

Studerende føler sig fagligt hjemløse.	Der er behov for tværfaglighed i erhvervslivet, så det handler om at slå på netop tværfagligheden og styrke de studerende i denne.
Visse elementer i uddannelsen synes næsten at kræve erhvervsmæssig erfaring.	Et øvelsesprojekt på 1. Semester kunne være en mulighed for at prøve kræfter med projekter inden den studerende kastes ud i en rigtig virksomhed.
Entry lever position virker uklar.	De studerende skal have kompetencer og klare visioner om, hvad det er de kan varetage i en virksomhed efter endt uddannelse.
Manglende konkretisering. Fokus ligger på hvad den studerende kan.	Konkretisering: fokus kunne med fordel ligge i hvad det er for opgaver og problemer en designleder kan løse i virksomheden.
Der mangler selvtillid og tro på egen virkningsfuldhed. De studerende er ikke velvidende nok omkring hvad det er, de bliver uddannet til at kunne.	De studerende skal vide hvad de kan, og lære at tro på det. Uddannelsen bør få de studerende til at reflektere over deres evner og kompetencer. Anvendelse af personas kan tydeliggøre hvad de studerende konkret kan bruges til i erhvervslivet.
De studerende er ikke gode nok til at tage kontakten til erhvervslivet. Erhvervslivet har ikke tiden til at tage kontakten til de studerende.	Der skal skabes bedre kobling mellem de studerende og branchen/netværksaktørerne.

Der blev talt om i forlængelse af mødet at styrke netværket mellem panel og uddannelse og bruge panelet til virksomhedsbesøg, praktikmuligheder m.v.

Ad 5: Formandskab

Udsat. Vi kører videre med modellen, hvor studielederen (Mads) er initiativtager til dagsorden mm.

Ad 6: Eventuelt

En decideret evaluering blev ikke nået. Der var dog en vis stemning for, at mødet havde et godt udbytte i forhold til at bruge panelet til at diskutere udvekslingen og grænsefladerne mellem uddannelse og arbejdsmarked.